

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121210252
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1121210252.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Anny Kašajovej a JUDr. Valérie Kleinovej v právnej veci navrhovateľa: PROPERTY GROUP, s.r.o., IČO: 46 222 235, Záleská 12, Ivanka pri Dunaji, proti odporcom: 1/ C. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. X, T., zast. zákonnými zástupcami, otcom: O. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. - J. E., a matkou: A. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. X, T., 2/ C. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. - J. E., zast. zákonnými zástupcami, otcom: W. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX/XXX, Š. na Z., a matkou: E. U., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom M. XX/XXX, Š. na Z., 3/ A. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. X, T., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11. januára 2022, sp. zn. 23C 66/2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal nariadiť odporcom 1/ až 3/ povinnosť vypratať byt č. XX nachádzajúci sa na prízemí bytového domu v T. vo vchode na W. XX/X bytového domu so súp. č. XXX, druh stavby: bytový dom, stojaci na parcele reg. „B.“ č. XXX, zapísaného na LV č. XXXX, vedenom Okresným úradom T., katastrálny odbor, okres: T. O., obec: T. - E.. Č.. J. E., kat. územie: J. E., v podiele 1/1 k celku, spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve domu so súp. č. XXX prislúchajúceho k bytu č. XX, vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 7099/1826360 k celku, pozemky na LV č. XXXX, pozemok registra B., parc. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 4763 m², parc. č. XXX, ostatné plochy o výmere 320 m², parc. č. XXX ostatné plochy o výmere 372 m², do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Pri rozhodovaní vychádzal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý navrhovateľ odôvodnil tým, že dňa 29.07.2020 nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti, vypratania ktorej sa domáha prostredníctvom neodkladného opatrenia, a to na základe osvedčenia o dražbe č. F. F. XXXXX/ XXXX F. XXXXX/XXXX. Konštatoval, že pôvodným veriteľom pohľadávky vyplývajúcej z úverovej zmluvy vo výške 280.000 eur priznanej súdnym rozhodnutím bola OTP banka, a.s., ktorá ju postúpila na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s.. Postupník ako nový veriteľ pohľadávky záloh speňažil v dobrovoľnej dražbe s tým, že žaloba o neplatnosť dražby nebola v danej veci podaná. Uviedol, že odporcovia nemajú k predmetu vypratania vlastnícke, ani iné užívacie právo a nehradia ani energie a poplatky spojené s užívaním predmetného bytu a majú dlh voči dodávateľom energií minimálne vo výške 22.400 eur. Podľa navrhovateľa je aj z tohto dôvodu dôvodné domnievať sa, že žiadne nájomné alebo náhradu za bezdôvodné obohatenie navrhovateľovi nezaplatia. Ďalej uviedol, že dňa 24.08.2020 boli odporcovia 1/ a 2/ vyzvaní na odovzdanie bytu dňa 16.09.2020, k čomu nedošlo z dôvodu na ich strane. Nehnuteľnosť nesprístupnili a odmietli ju odovzdať. Odporkyňa 3/ sa dňa 09.11.2020 zaviazala

svojim podpisom na konci zápisnice o odovzdaní nehnuteľnosti odovzdať nehnuteľnosť najneskôr do 04.01.2021, avšak k odovzdaniu bytu nedošlo a k jeho odovzdaniu nedošlo ani na základe opakovanej výzvy. Podľa tvrdenia navrhovateľa zistil, že v byte sa odoberá elektrická energia a plyn bez platnej zmluvy s tým, že merače elektriny a plynu sú umiestnené v byte a odporcovia opakovane nesprístupnili merače pracovníkom spoločnosti ZSE a.s. a SPP, a.s.. Konštatoval, že výška škody, ktorú vyčíslil poskytovateľ plynu (SPP, a.s.) voči odporkyňi 3/ je zadokumentovaná minimálne v sume 22.400 eur a podľa doby neoprávneného odberu navrhovateľ predpokladá škodu v značnom rozsahu aj voči ostatným dodávateľom médií. Podľa navrhovateľovi dostupných informácií je pohľadávka SPP, a.s. predmetom súdneho sporu a trestného konania z dôvodu neoprávneného odberu plynu. Uviedol, že odporcovia sa opakovane pripájali rôznymi nelegálnymi spôsobmi na odberné miesta električky, a to buď na spoločný domový rozvod v suteréne alebo na hlavnú vetvu, čo opakovane spôsobovalo výpadok elektrickej energie v celom bytovom dome na W. K. Č.. XX, R. X. Tvrdil, že k nelegálne pripájaniu na rozvod elektrickej energie bolo vykonané neodborne tak, že elektrické káble voľne trčali na chodbe spoločných priestorov bytového domu kadiaľ voľne prechádzajú obyvatelia a deti daného bytového domu a elektrické napätie v kábloch mohlo zasiahnuť každú osobu, ktorá by sa káblov dotkla. Uviedol, že odporcovia boli opakovane vyzývaní na sprístupnenie plynomera v byte za účelom kontroly a demontáže plynomeru, no aj napriek opakovaným písomným výzvam a osobným návštevám sa pracovníkom SPP-distribúcia, a.s. nepodarilo plyn odpojiť. Dňa 08.10.2021 sa pracovníkom SPP-distribúcia, a.s. za asistencie polície podarilo vstúpiť do bytu a demontovať merač plynu a zaplombovať hlavný privod plynu v byte. Po opakovanej kontrole miesta demontáže meradla plynu bolo podľa tvrdenia navrhovateľa prostredníctvom termokamery zistené, že v predmetnom byte sa opäť kúri, a za asistencie policajnej hliadky bolo kontrolou na mieste zistený opätovný odber zemného plynu spôsobom, že bola odstránená červená plomba na uzávere plynu a nakrátko hadicou prepojené plynové potrubie s domácim rozvodom. Vyšetrovateľ Policajného zboru SR toto zdokumentoval a pracovník SPP-distribúcia, a.s., ktorý miesto opätovne odpojil a zaplomboval. Navrhovateľ ďalej konštatoval, že podľa vyjadrenia pracovníka SPP-distribúcia, a.s. bolo takto pripojené potrubie plynu extrémne nebezpečné z dôvodu, že mohlo dôjsť k mohutnému úniku plynu a následnému výbuchu. Podľa tvrdenia navrhovateľa bol v susediacom byte, ako aj v spoločných priestoroch zachytený zápach plynu a následne došlo k vypočutiu svedka vo veci trestného činu všeobecného ohrozenia. Konštatoval, že dňa 16.10.2021 ho opätovne telefonicky kontaktoval správca bytového domu p. U., z dôvodu, že z bytu opäť uniká plyn, v celom bytovom dome bol cítiť plynový zápach a boli privolaní aj hasiči, ktorí vstúpili do bytu rozbitím okna na byte, kde unikal plyn. V byte sa nenachádzala žiadna osoba a z plynového potrubia unikal plyn, na základe čoho bol bytový dom odvetraný a plynové potrubie bolo zabezpečené. Dňa 15.10.2021 O. U. - otec odporcu 1/ si odviezol syna domov, mimo adresu bytu, kde došlo k úniku plynu. Odporkyňa 3/ počas oboch zásahov dňa 15. a 16.10.2021 bola podľa vyjadrenia syna C. U. v cele predbežného zadržania. V ďalšom uviedol, že trvalý pobyt v byte nemá žiaden z odporcov avšak odporkyňa 3/ si v predmetnom byte pravidelne preberá listové zásielky a preto vyvodil, že sa v tomto byte opakovane zdržuje. O pobyte odporcov 2/ a 3/ nemá navrhovateľ žiadnu vedomosť, avšak odporca 1/ by sa mal nachádzať u otca. Podľa navrhovateľa odporcovia opakovane vykonávajú nelegálne odbery elektriny a plynu, zároveň sa načierno pripájajú k elektrike a plynovému potrubiu tak, že neodborne zasahujú do plynového potrubia v byte a elektrických obvodov v dome, čím dochádza k všeobecnému ohrozeniu života, zdravia a majetku obyvateľov bytového domu a zároveň je ohrozený aj život detí žijúcich v byte s matkou - odporkyňou 3/. Mal za to, že výbuchom plynu v bytovom dome by boli ohrozené životy cca 400 ľudí, s tým, že v bytovom dome bývajú aj rodiny s malými deťmi a bábätká, a že konanie odporcov ohrozilo a ohrozuje životy a majetok obyvateľov bytového domu, ktorí majú dôvodný strach z výbuchu bytového domu obdobne, ako tomu došlo v bytovom dome v H.. Tvrdil, že neustále skratovanie elektrického rozvodu v dome má za následok nefunkčnosť spoločného osvetlenia vchodu, nefunkčnosť elektrických zámkov vo vchode, obyvatelia si musia na schodisku svietiť baterkami, čím hrozia úrazy a pády zo schodov. Nefunkčnosť elektrických rozvodov spôsobuje aj to, že obyvateľom bytového domu sa vypína elektrická energia vrátane chladničiek a iných spotrebičov. Uviedol, že konaním odporcov došlo a dochádza k všeobecnému ohrozeniu v zmysle § 284 Trestného zákona a vzhľadom na pretrvávajúci stav nebezpečného ohrozenia života, zdravia a majetku obyvateľov bytového domu a aj navrhovateľa nie je možné podľa jeho názoru vyčkať do rozhodnutia súdu o vypratanie nehnuteľnosti, čo je podľa navrhovateľa dôvodom pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

3. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 324 ods. 1, 3 CSP, § 325 ods. 1 CSP, § 325 ods. 2 písm. d) CSP, § 326 ods. 1, 2 CSP, § 328 ods. 1, 2 CSP, § 329 ods. 1, veta prvá CSP, § 329 ods. 2 CSP, § 330 CSP, § 336 ods. 1 CSP, § 354 CSP.

4. Poukázal na zmysel inštitútu neodkladného opatrenia s tým, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd posudzuje:

- osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi sporovými stranami,
- osvedčenie naliehavosti a opodstatnenosti potreby neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy z ohrozenia exekúcie,
- či navrhované neodkladné opatrenie poskytne potrebnú ochranu z hľadiska princípu efektívnosti,
- či navrhovaným neodkladným opatrením, ktoré má mať dočasný charakter, nebude vytvorený ireverzibilný (nenávratný) stav,
- či právne účinky neodkladného opatrenia zodpovedajú proporcionálnemu zásahu a
- či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, využitie ktorého má prednosť neodkladným opatrením.

V posudzovanej veci vychádzajúc z návrhu a pripojených listinných dôkazov dospel k záveru, že povaha veci (vypratanie nehnuteľnosti - bytu) vylučuje, aby procesné rozhodnutie konzumovalo meritórnú ochranu, a teda, aby povinným 1/ až 3/ bez riadneho prejednanie veci a zistenia skutkového stavu bola neodkladným opatrením uložená povinnosť vypratať spornú nehnuteľnosť. Konštatoval, že opačný záver by bol prípustný len vo veľmi výnimočných, až krajných prípadoch, čo v danom prípade podľa súdu prvej inštancie osvedčené nebolo. Uviedol, že navrhovateľ sa prostredníctvom neodkladného opatrenia domáha trvalej a definitívnej ochrany subjektívneho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a to prostredníctvom požadovaného vypratania bytu v jeho výlučnom vlastníctve, ktorý má byť obývaný povinnými 1/ až 3/. Predloženými listinnými dôkazmi, osvedčil existenciu vlastníckeho titulu k predmetnému bytu. Vo vzťahu k osvedčeniu danosti hmotnoprávneho vzťahu medzi ním ako vlastníkom spornej nehnuteľnosti a označenými odporcami 1/ až 3/, ktorí by mali nehnuteľnosť navrhovateľa v súčasnosti užívať, t. j. osvedčeniu vecnej legitímácie, táto nebola podľa súdu prvej inštancie vo vzťahu k všetkým označeným odporcom dostatočne spravdepodobnená. Poukázal na to, že pre súd je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia a sám navrhovateľ v návrhu poukázal na to, že minimálne odporca 1/ byt opustil po príchode jeho otca O. U. dňa 15.10.2021 a sám navrhovateľ ani nemá vedomosť, kde sa odporcovia 1/ a 2/ v súčasnosti zdržujú. Konštatoval, že navrhovateľ nepredložil žiaden dôkaz osvedčujúci užívanie bytu odporcom 2/, že v čase, na ktorý navrhovateľ v návrhu poukazoval, z ním predložených dôkazov vyplýva, že byt obývala odporkyňa 3/ s odporcom 1/, a len u odporkyne 3/ sa domnieva, že sa v byte zdržiava.

5. Konštatoval, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy navrhovateľ odôvodnil pretrvávajúcim všeobecným ohrozením života, zdravia a majetku navrhovateľa a ostatných obyvateľov bytového domu, vrátane ohrozenia života a zdravia samotných odporcov 2/ a 3/, ktorí žili v byte s odporkyňou 3/ (matkou), a to vzhľadom na fotograficky zdokumentovaný neoprávnený odber elektrickej energie a plynu. Uviedol, že Európsky súd pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že strata obydla je najextrémnejšou formou zásahu do práva na rešpektovanie obydla (rozsudok Cosic v. Chorvátsko z 05.06.2009 sťažnosť č. 28261/06). Obydlie (vnútroštátnou právnou úpravou nedefinovaný pojem) pritom vymedzuje ako miesto, kde osoba býva alebo vykonáva svoju obvyklú profesiu (porovnaj rozsudok Gillow v. Spojené kráľovstvo z 24.11.1986, rozsudok Niemietz v. Nemecko z 16.12.1992). S prihliadnutím na význam práva na rešpektovanie obydla, požiadavku proporcionality zásahu prostredníctvom neodkladného opatrenia, ako aj ireverzibilný (nezvratný) stav, ktorý by požadované neodkladné opatrenie založilo, to všetko v osobitnom zrýchlenom konaní bez vykonania riadneho dokazovania, mal za to, že povinnosť vypratať byt nie je možné v danom prípade uložiť neodkladným opatrením. Konštatoval, že nariadenie neodkladného opatrenia by fakticky viedlo k naplneniu cieľa a účelu sledovaného žalobou o vypratanie nehnuteľnosti, t. j. priameho nároku na plnenie, bez zohľadnenia v tomto smere stabilnej rozhodovacej činnosti a potreby vykonania kvalifikovaného dokazovania vo veci samej, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre tak vážny zásah do ústavou chráneného práva na nedotknuteľnosť obydla a práva na súkromie (čl. 16, 21 Ústavy SR), ktoré sa prejavuje aj vtom, že žiadna osoba nemôže byť zbavená svojho obydla inak ako zákonom prípustným spôsobom, a to bez ohľadu na to, či nehnuteľnosť obýva bez právneho dôvodu, t. j. na základe právoplatného rozhodnutia vydaného pri zaručení riadneho, spravodlivého súdneho procesu (spravodlivej súdnej ochrany) a na základe záverov vykonaného dokazovania. Prijatie opačného záveru by podľa súdu prvej inštancie bolo v rozpore aj s požiadavkou proporcionality zásahu sledovaného neodkladným opatrením do práv povinných osôb. Zdôraznil, že konanie o vypratanie bytu je spojené skonanim o bytovej náhrade, dôvodnosť ktorej je rovnako možné posúdiť len na základe vykonaného dokazovania a posúdenia individuálnych okolností prípadu s tým, že aj pokiaľ by súd dospel k záveru, že povinným nárok na žiadnu

bytovú náhradu nevznikol, je povinnosťou súdu túto skutočnosť uviesť vo výroku rozsudku, nakoľko je rozhodujúcou aj v prípade núteného výkonu vypratania (obdobne vid' uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.10.2018, č. k. 9Co/162/2018-138). Ďalej uviedol, že nariadením neodkladného opatrenia v danej veci by odporcom vznikla povinnosť nehnuteľnosť vypratať už okamihom doručenia neodkladného opatrenia (§ 332 ods. 1 CSP), t. j. nemali by zabezpečenú možnosť v primeranej lehote zabezpečiť si odnesenie osobných vecí vnesených do doterajšieho obydľia, a to všetko iba na základe osvedčenia základných relevantných skutočností produkovaných výlučne navrhovateľom. Konštatoval, že uvedených skutočností si je vedomý aj navrhovateľ, ktorý absenciu riadneho civilného sporového konania ospravedľňuje naliehavou potrebou vypratania nehnuteľnosti pre nebezpečenstvo všeobecného ohrozenia nielen jeho majetku, ale aj majetku, životov a zdravia ostatných obyvateľov bytového domu. Podľa názoru prvoinštančného súdu hypotetická hrozba všeobecného ohrozenia nemôže ospravedľniť okamžité vypratanie bytu odporcami 1/ až 3/ (z toho dve maloleté deti) bez riadneho sporového konania. Poukázal na vykonanie dôkazov označených samotným navrhovateľom na preukázanie dôvodnosti nároku na vypratanie nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, ktoré sú podmienené vykonaním riadneho dokazovania (výsluch pracovníkov SPP-distribúcia, a.s. a označených svedkov, oboznámenie s obsahom označeného trestného spisu), pre ktoré nie je priestor pri osobitne zrýchlenom a zjednodušenom rozhodovaní o neodkladnom opatrení.

6. K naliehavosti a bezprostrednosti potreby ingerencie súdu uviedol, že navrhovateľ sa vypratania nehnuteľnosti touto formou domáha po cca roku a pol od nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, čo tiež spochybňuje bezprostrednosť a nevyhnutnosť okamžitého zásahu. Mal za to, že na uvedenom závere nič nemenia ani hypotézy o ohrození majetku a životov v dôsledku neoprávneného odoberania elektrickej energie a zemného plynu prezentované na základe skutočností, ku ktorým došlo v októbri 2020. K opakovaným zásahom v predmetnom byte dňa 15.10.2021 a 16.10.2021 z predložených listinných dôkazov podľa súdu prvej inštancie nevyplýva, že by k úniku plynu dňa 16.10.2021 došlo v dôsledku opakovaného neoprávneného pripojenia, resp. neoprávneného zásahu do zabezpečenia plynovej prípojky zátkou a červenou plombou po tom, ako bol dňa 15.10.2021 pracovníkom SPP-distribúcia, a.s. odstránený krátky spoj hadicou. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie nemôže bez ďalšieho suplovať ochranu pred prípadným páchaním, či hrozbou páchania trestných činov, ktorá je v spoločnosti zabezpečovaná preventívnymi i represívnymi prostriedkami trestného práva. Mal za to, že neodkladnosti úpravy nenasvedčuje ani iniciatíva obyvateľov bytového domu, ktorí by podľa tvrdení navrhovateľa mali byť priamo ohrození opisovaným konaním, a ktorá nebola navrhovateľom ani len tvrdená. Konštatoval, že pre poskytnutie ochrany vlastníkom a užívateľom bytov v bytovom dome (ako ohrozeným subjektom) pred neoprávneným pripájaním na rozvody elektrickej energie v pivničných priestoroch, a to aj s poukazom na zásadu proporcionality, by mohlo slúžiť neodkladné opatrenie avšak iného ako navrhovateľom požadovaného charakteru a rozsahu. Záverom prvoinštančný súd uviedol, že vo veľmi výnimočných až krajných prípadoch vidí priestor aj na využitie inštitútu neodkladného opatrenia ukladajúceho povinnosť vypratať byt, avšak v danom prípade nedospel k záveru o dôvodnosti požadovaného zásahu do ústavou garantovaných práv protistrany bez vykonania riadneho dokazovania a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

7. O nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, a § 255 ods. 1 CSP a nakoľko rozhodoval o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s charakterom podania vo veci samej, rozhodol v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP aj o trovách konania, a to v súlade so zásadou úspechu vyjadrenou v ust. § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní plne úspešným odporcom 1/ až 3/ vznikol nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému navrhovateľovi. Nakoľko však odporcom 1/ až 3/ žiadne trovy v konaní nevznikli, nárok na náhradu trov konania im nepriznal .

8. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal navrhovateľ riadne a včas odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d), e), f), g), h), § Civilného sporového poriadku:

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Napadnuté uznesenie považoval za nesprávne a nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že neosvedčil hmotnoprávny vzťah medzi navrhovateľom a odporcami. Je toho názoru, že hmotnoprávny vzťah medzi odporcom 1/ a odporcom 2/ bol riadne preukázaný a je daný povinnosťou odporcov odovzdať nehnuteľnosť navrhovateľovi po tom, čo stratili vlastnícke právo k bytu. Uviedol, že byt nadobudol v dražbe od odporcov 1/ a 2/, ktorý doposiaľ nebol odporcami 1/ a 2/ odovzdaný a nemá objektívne možnosť zistiť, kedy sa v byte ktorý odporca nachádza. Konštatoval, že odporca 1/ sa pravdepodobne zdržiava aj u svojho otca - O. U. a odporca 2/ sa pravdepodobne tiež nachádza u svojich rodičov, čo však nevyklučuje možnosť do bytu vstupovať bez vedomia navrhovateľa. Mal za to, že hmotnoprávny vzťah medzi ním a odporcami za účelom osvedčenie vecnej legitímácie bol v konaní preukázaný a v prípade, ak samotné svedecké výpovede odporcov a svedkov podľa názoru súdu prvej inštancie nepreukázali užívanie bytu odporcami, mohol súd prvej inštancie odporcov vypočúť v zmysle § 329 ods. 1 CSP, čo nespravil. Súdom prvej inštancie zdôvodnené nevydanie neodkladného opatrenia z dôvodu nutnosti vykonania dokazovania výsluchu svedkov a odporcov považuje za nesprávne a je toho názoru, že v prípade, ak si súd prvej inštancie potreboval nad rámec predložených dôkazov tieto doplniť výsluchom, túto možnosť súd mal v zmysle § 329 ods. 1 CSP. Nesúhlasil s názorom prvoinštančného súdu, ktorý nevydal navrhované neodkladné opatrenie aj z dôvodu, že predmetom rozhodovania vo veci samej - vypratania bytu by toto konanie mohlo byť spojené s konaním o bytovej náhrade. Uviedol, že odporcovia stratili vlastnícke právo k bytu v konaní o dobrovoľnej dražbe v zmysle zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, zákon o dobrovoľných dražbách nepriznáva právo pôvodným vlastníkom na bytovú náhradu a zápisnicu o konaní dobrovoľnej dražby ako dôkaz priložil. K súdom prvej inštancie tvrdenému rešpektovaniu nedotknuteľnosti obydla odporcov v zmysle čl. 21 Ústavy SR a zachovaniu princípu proporcionality uviedol, že zásah do nedotknuteľnosti obydla je nutné vykonať v prípade, ak je to nevyhnuté na ochranu života, zdravia alebo majetku iných zmysle čl. 21 ods. 3 Ústavy SR, a Ústava SR týmto dáva prioritu ochrany zdravia, života a majetku pred nedotknuteľnosťou obydla. Namietal, že súd prvej inštancie priorizoval nedotknuteľnosť obydla a to aj napriek tomu, že je ohrozený život samotných odporcov, ktorí sú maloletí a ktorí sa v tomto obydli zdržujú a nerešpektoval zásadu v zmysle čl. 21 ods. 3 Ústavy SR. Tvrdil, že odporcovia priamo ohrozujú život, zdravie a majetok obyvateľov v bytovom dome a dokonca aj ich samotných. Vyčítal súdu prvej inštancie, že chráni obydlie odporcov, ktorí páchajú trestnú činnosť, avšak život, zdravie a majetok ostatných obyvateľov bytového domu je pre súd menej dôležitý. Argumentoval aj tým, že odporcovia majú do bytu prístup a preberajú listové zásielky preto je dôvodné domnievať sa, že sa v byte zdržiavajú a pravdepodobne sa nelegálne pripájajú na plynovú prípojku a plynom kúria vzhľadom na dané ročné obdobie. Podľa navrhovateľa do doby vypratania bytu stále existuje extrémne vysoké riziko, že bytový dom z dôvodu nelegálneho pripájania sa na plynovú prípojku vybuchne. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že obyvatelia bytového domu sa majú domáhať ochrany svojho života, zdravia a majetku neodkladným opatrením iného charakteru. Konštatoval, že ak mal na mysli neodkladné opatrenie, ktorého obsahom by bolo uloženie povinnosti zdržania sa konania - pripájania na plynové a elektrické rozvody, v danom prípade by bolo vydané neodkladné opatrenie, ktoré by reálne v praxi nebolo spôsobilé, aby zabránilo tejto činnosti odporcov, nakoľko je zima a potrebujú kúriť, ohrievať vodu a pod.

10. Navrhovateľ ďalej argumentoval tým, že sa snažil s odporcami prioritne dohodnúť na vyprataní bytu. Opakovane im poskytol viac ako primeranú lehotu na vypratanie bytu k čomu nikdy aj napriek opakovaným prísľubom odporcov nedošlo. Namietal, že jeho ústretovosť mu nemôže byť pričítaná na ľarchu a z tohto dôvodu nevydať neodkladné opatrenie. Konštatoval, že vzhľadom na naliehavé ohrozenie života, zdravia a majetku osôb žijúcich v bytovom dome bol povinný podať návrh na neodkladné opatrenie a iba neodkladné opatrenie dokáže zabrániť straty na životoch, zdraví a majetku osôb bývajúcich v bytovom dome, vrátane životov odporcov. Navrhol odvolaciemu súdu zmeniť napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a navrhované neodkladné opatrenie nariadiť a priznať mu náhradu trov konania, alebo napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec podľa § 378, § 379, § 380, § 381 a 388 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenia.

Podľa § 324 ods. 2 CSP na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 2 CSP ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obava, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené, pokiaľ nemožno tento účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa tak vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie. So zreteľom na podstatu, účel a zmysel inštitútu neodkladného opatrenia nie je pre rozhodnutie o návrhu na jeho nariadenie potrebné vykonávať dokazovanie, avšak splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení navrhovateľa, ale je potrebné tieto tvrdenia aspoň spoľahlivo osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti; keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Pre nariadenie a ďalšie trvanie neodkladného opatrenia nie je potrebné jednoznačne preukázať oprávnenosť uplatneného nároku. Postačuje, aby tento nárok bol osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná.

14. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno výlučne na tom, kto neodkladné opatrenie navrhuje. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia dôkazná povinnosť smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti, primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia. Unesenie dôkazného bremena v tomto konaní teda predpokladá len to, aby navrhovateľ neodkladného opatrenia súdu aspoň navrhol dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť chránený neodkladným opatrením, ako i dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti neodkladného opatrenia. Existencia právneho pomeru medzi účastníkmi, ako i jeho osvedčenie samo osebe nepredstavuje zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až jeho ohrozenie dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Avšak aj toto ohrozenie musí byť konkrétne a musí byť oprávneným účastníkom osvedčené konkrétnymi skutočnosťami.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na skutočnosti osvedčené z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia ako aj argumenty použité v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nariadiť vo veci neodkladné opatrenie, navrhované navrhovateľom.

16. Ako už odvolací súd uviedol, neodkladné opatrenie je možné nariadiť v prípade potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Vychádzajúc z návrhu a pripojených listinných dôkazov súd prvej inštancie ustálil, že povaha veci (vypratanie nehnuteľnosti - bytu) vylučuje, aby procesné rozhodnutie konzumovalo meritórnú ochranu, a teda, aby odporcom 1/ až 3/ bez riadneho prejednávania veci a zistenia skutkového stavu bola neodkladným opatrením uložená povinnosť vypratať spornú nehnuteľnosť. Pripustil možnosť aj opačného záveru, avšak len vo veľmi výnimočných prípadoch, čo v danom

prípade nepovažoval za osvedčené. Súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil jednak na nedostatočne osvedčenom hmotnoprávnom vzťahu medzi navrhovateľom a odporcami 1/ až 3/ a tiež z dôvodu naplnenia požiadavky rešpektovania nedotknuteľnosti obydla odporcov v zmysle čl. 21 Ústavy SR a zachovania princípu proporcionality. S takýmto záverom súdu prvej inštancie navrhovateľ nesúhlasil a mal za to, že hmotnoprávny vzťah medzi ním a odporcami 1/ až 3/ za účelom osvedčenia vecnej legitímácie dostatočne preukázal. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie vzhľadom k naplneniu požiadavky rešpektovania nedotknuteľnosti obydla a v tomto smere upriamil pozornosť na čl. 21 ods. 3 Ústavy SR. Namietal, že podľa súdu prvej inštancie je prioritou chrániť obydlie odporcov napriek tomu, že sa nelegálnym pripájaním na elektrické a plynové rozvody dopúšťajú trestnej činnosti a navyše nemajú právo obývať predmetný byt a svojim konaním priamo ohrozujú život, zdravie a majetok obyvateľov v bytovom dome, ale aj seba samých.

17. Ako už uviedol aj súd prvej inštancie je potrebné poukázať na rozdielnosť bývalej právnej úpravy predbežných opatrení a súčasnej právnej úpravy neodkladných opatrení. Inak povedané, prijatím Civilného sporového poriadku sa zmenila koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej, resp. cieľom bolo eliminovať ohrozenie budúcej exekúcie. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Podľa § 336 ods. 1 CSP môže súd pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd túto povinnosť neuloží. Nová právna úprava pripúšťa nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej (§ 330 ods. 2 CSP), na rozdiel od úpravy podľa Občianskeho súdneho poriadku, pri ktorej dočasnosť predbežných opatrení až na výnimky zásadne vylučovala možnosť takého výroku, ktorý by bol obsahovo totožný s výrokom vo veci samej (m. m. II. ÚS 90/2018). Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je to, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci. Je potrebné vždy individuálne vyhodnotiť, či povaha prejednáwanej veci pripúšťa nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia z hľadiska totožnosti výrokov.

18. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia ako aj obsahu spisu a aj s prihliadnutím k tomu, že ide o nariadenie neodkladného opatrenia považuje odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za predčasné a nepreskúmateľné. Je nepochybné, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez pojednávania pričom relevantné skutočnosti zisťuje zjednodušeným procesným postupom a vychádza z návrhu zohľadňujúc obsah a výpovednú hodnotu pripojených listín. Civilný sporový poriadok však pojednávanie, výsluch strán a vyjadrenie protistrany v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevylučuje en bloc. Ak to súd v odôvodnených prípadoch považuje za nevyhnutné a účelné, môže niektorý z uvedených procesných úkonov (prípadne všetky alebo niektoré z nich) uskutočniť. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie najmä na ochrane obydla odporcov, pričom nevyužil možnosť danú v ust. § 329 ods. 1 CSP, ako správne namietal navrhovateľ. Z obsahu spisu nevyplývajú dostatočné podklady na posúdenie, či v danom prípade ide o obydlie odporcov (odporcovia stratili vlastnícke právo k bytu, ktorý navrhovateľ nadobudol v dražbe), ako aj či ide o ich jediné obydlie. Odvolaciemu súdu je jasné, že z obsahu spisu tieto skutočnosti nie je možné zistiť, a aj keď túto povinnosť by mal osvedčiť navrhovateľ neodkladného opatrenia je zrejmé, že túto možnosť nemá, ani nemá ako tieto skutočnosti zistiť a ani možnosť ich preukázať, aj vzhľadom k tomu, že u odporcov 1/ a 2/ ide o maloleté osoby. Súd prvej inštancie mal preto využiť ust. § 329 ods. 1 CSP a vypočuť zákonných zástupcov odporcov 1/ a 2/ k uvedeným skutočnostiam. Právny záver súdu prvej inštancie spočívajúci v rešpektovaní nedotknuteľnosti obydla odporcov je v danom prípade predčasný a nepreskúmateľný. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, že právo na obydlie je chráneným právom, avšak je potrebné prisvedčiť navrhovateľovi, že je potrebné chrániť aj život, zdravie a majetok aj ostatných obyvateľov bytového domu a zohľadniť proporcionality z hľadiska posúdenia medzi právom na obydlie a všeobecným ohrozením v bytovom dome, čo súd prvej inštancie dostatočne neposúdil.

19. Všetky vyššie uvedené nedostatky odvolací súd nemôže nahrádzať, pretože podstatou odvolacieho konania je zabrániť prekvapivým rozhodnutiam bez možnosti podania riadneho opravného prostriedku, v rámci ktorého by strana sporu nemala zachovanú plnú možnosť obrany proti argumentom súdu prvej inštancie a došlo by tak k porušeniu zásady dvojinstančnosti súdneho konania. Uvedený postup,

v rámci ktorého by odvolací súd nahrádzal chýbajúce argumenty o základných právnych otázkach preskúmanej veci, by znamenal nezabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivému procesu po podaní odvolania.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keď súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces pričom v rámci zásady zachovania dvojinstančnosti súdneho konania tieto nedostatky nemožno napraviť súdom odvolacím.

21. Podľa § 391 ods. 1 CSP odvolací súd vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keď v rámci nového konania bude úlohou súdu prvej inštancie viazaného právnym názorom súdu odvolacieho v zmysle ust. § 391 ods. 2 CSP vec opätovne prejednať so zameraním sa na vytknuté nedostatky s tým, že odôvodnenie nového rozhodnutia bude musieť byť presvedčivé a preskúmateľné (§ 391 ods. 3 CSP).

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 396 ods. 3 CSP) v novom rozhodnutí vo veci.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).